

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2012-02-23
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 25166-11 – 25173-11
 Enhet 14

SÖKANDE

Metria AB, 556799-2242
 Lantmäterigatan 2
 801 83 Gävle

Ombud: jur. kand. Anders Larsson och Fredrik Lüning
 Awapatent AB,
 Box 5117
 200 71 Malmö

MOTPARTER

Botkyrka kommun
 147 85 Tumba

Haninge kommun
 136 81 Haninge

Salems kommun
 144 80 Rönninge

Nykvarns kommun
 155 80 Nykvarn

Södertälje kommun
 151 89 Södertälje

Nynäshamns kommun
 149 81 Nynäshamn

Tyresö kommun
 135 81 Tyresö

Huddinge kommun
 141 85 Huddinge

Ombud: Anders Kuylser
 Botkyrka kommun
 147 85 Tumba

KONKURRENSVERKET	
2012-03-14	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Dok.Id 210745

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU.

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen avseende en gemensam plattform för GIS, dnr 2010:150, ska göras om.

BAKRUND

Botkyrka kommun, Haninge kommun, Salems kommun, Nykvarns kommun, Södertälje kommun, Nynäshamns kommun, Tyresö kommun och Huddinge kommun (Kommunerna) genomför, genom förhandlat förfarande med föregående annonsering, en upphandling av en gemensam plattform för GIS, dnr 2010:150.

Enligt tilldelningsbeslut den 5 december 2011 har kommunerna beslutat att tilldela SWECO Position AB (Sweco) uppdraget.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Metria AB (Metria) yrkar att upphandlingen ska göras om.

Kommunerna bestider bifall till ansökan.

Metria anför bl.a. följande till stöd för sin talan.

GRUNDER OCH SAKOMSTÄNDIGHETER

Krav har förändrats på ett sätt som är oförenligt med LOU

Föremålet för upphandlingen har inte beskrivits i förfrågningsunderlaget på ett tillräckligt tydligt sätt. Tekniska specifikationer saknas i förfrågningsunderlaget och har lämnats först under förhandlingsförfarandet.

Kommunerna har anfört att några krav som visat sig otydligt formulerade och därmed svåra att uppfylla har förändrats eller förtydligats på så sätt att samtliga anbudsgivare klarat kraven samt att förhandlingarna har lett till

förändringar i anbudet som i sig lett till nya förutsättningar, t.ex. ändring av priser och utveckling av affärsmodellen med s.k. kickbacks.

Metria anser att anbudsunderlaget inte får anpassas för att hjälpa vissa anbudsgivare att uppfylla angivna krav. Sådana förtydliganden medför att utfallet av upphandlingen kan styras godtyckligt. Bristande kravuppfyllnad skulle istället bedömts som negativt vid utvärderingen.

Krav avseende s.k. (Nationella Digitala Register Kartan (NDRK) -garanti

Kommunerna har under upphandlingsförfarandet ställt som krav särskilt och uteslutande mot Metria att Lantmäteriet ska utfärda en s.k. NDRK-garanti innebärande att geografisk data som, i förekommande fall, tas fram av kommunala Lantmäterimyndigheter kan korrekt överföras till Lantmäteriet. Motsvarande krav har inte ställts på övriga anbudsgivare i upphandlingen. Med hänsyn till NDRK-garantins funktion och syfte borde motsvarande krav i sådant fall ha ställts mot samtliga anbudsgivare. Vinnande anbudsgivare, Sweco, har inte behövt ordna någon sådan garanti. Det är felaktigt att övriga kommuner skulle ha uppfyllt kravet utan att ha motsvarande garanti av Lantmäteriet.

Kommunerna har vad avser kravet på NDRK-garanti handlat i strid med principen om likabehandling enligt 1 kap 9 § LOU genom att inte alla leverantörer behövt ställa garanti.

Förfrågningsunderlaget och utvärderingen står i strid med LOU

Tilldelningskriterierna har inte viktats eller rangordnats

Enligt LOU 12 kap 2 § ska den upphandlande myndigheten i första hand vikta tilldelningskriterierna. Om viktning inte är möjligt ska kriterierna

anges i fallande prioritetsordning. Kommunerna har handlat i strid med LOU genom att tilldelningskriterierna varken har viktats eller rangordnats.

Det finns ingen koppling i utvärderingsrapporten till de tilldelningskriterier som angivits i förfrågningsunderlaget

I förfrågningsunderlagets punkt 11.1 med rubriken kriterier för tilldelning efter förhandling anges följande. Nedanstående tilldelningskriterier används för att slutligen hitta det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet för kommunerna av de anbudsgivare som i slutfasen av förhandlingen finns kvar.

- Överensstämmelse med kommunernas vision och drivkrafter
- Affärsmodell
- Lösningförslag
- Pris

I förfrågningsunderlagets punkt 9.1.3 med rubriken beskrivning av förhandlingsförfarandet framgår bl.a. att anbudsgivarna gallras ut tills en vinnare finns kvar som bedöms ha den mest funktionella lösningen kopplat till pris, affärsmodell och genomförandet av kommunernas vision. Vidare framgår att förhandlingsfasen innebär att förhandlingar kommer att genomföras för olika delområden. Förhandlingarna inom delområdena genomförs parallellt med anbudsgivarna som också kommer att bedömas efter varje genomgången delområde. Den eller de anbudsgivare som inte klarar kravgränser i bedömningen på de olika delområdena är inte längre kvar i förhandlingen. I det refererade avsnittet räknas endast tre av fyra tilldelningskriterier upp och de anges i en annan ordning än i förfrågningsunderlagets punkt 11.1.

I utvärderingsprotokollets punkt 4 med rubriken utvärdering efter steg 1 framgår inte att Metria inte uppfyller "kravgränser" på det sätt som be-

skrivs i 9.1.3. i förfrågningsunderlaget. Istället underkänns Metria utifrån besynnerliga värdeomdömen som “omodernt tänk kring”, “inte fått en bild av”, och “inte i tillräckligt hög utsträckning visat på visioner och idéer” Av utvärderingsrapporten punkt 4.2 med rubriken leverantör 4 Metria framgår att “likt Digpro har inte Metria under förhandlingarna visat på visioner och idéer som utvecklar plattformen utan erbjuder snarare befintliga produkter förpackade som tjänster”. Av detta framgår att Kommunerna i sin utvärdering förordat utvecklande av särskild produkt från grunden, dvs. en mera “konsultbaserad” leverans, framför nyttjande av befintlig produkt med erforderliga anpassningar. Kommunerna har haft ett sådant ställningstagande under upphandlingsförfarandet utan att detta har angetts i förfrågningsunderlaget. Det kan även ifrågasättas om ett sådant ställningstagande från Kommunernas sida i grunden är affärsmässigt betingat med hänsyn till totalkostnad, driftsäkerhet m.m.

De bedömningar som finns angivna i utvärderingsrapporten framstår som godtyckliga. Vidare följer utvärderingen inte den prioritetsordning som skulle kunna följa av ordningsföljden i förfrågningsunderlaget i den del utvärderingen alls avser de tilldelningskriterier som finns angivna i förfrågningsunderlaget.

Enligt förfrågningsunderlagets punkt 5.1. med rubriken affärsmodell framgår följande. Med affärsmodell menar vi hur anbudsgivaren bedriver sin verksamhet. Vilka tjänster eller produkter levererar man och hur tar man betalt för dem? Hur samverkar man med sina kunder och om flera företag deltar i anbud hur samverkar de sinsemellan?

I utvärderingsrapporten framgår under punkten 4.1-2 att Kommunerna har utvärderat kriterierna lösningsförslag och överensstämmelse med kommunernas vision och drivkrafter. Dessa tilldelningskriterier motsvarar tilldelningskriterier som angetts i förfrågningsunderlaget. Vidare sker en utvär-

dering under punkten 4.3-4 av kriterierna prismodell och samarbete samt affärsmodell som emellertid saknar motsvarighet bland tilldelningskriterierna i förfrågningsunderlaget. Metria anser att utvärderingsrapporten utvisar en kaotisk tillämpning av tilldelningskriterierna.

I förfrågningsunderlaget har angetts att anbudsgivaren vad avser kriteriet affärsmodell ska beskriva hur anbudsgivaren tar betalt. Av utvärderingsprotokollet framgår att Kommunerna istället har utvärderat kriteriet prismodell. Av utvärderingsrapportens punkt 4.3 med rubriken prismodell framgår att Kommunerna som skäl för att inte gå vidare med Metria till vidare utvärdering angetts avsaknaden av s.k. kickbacks. Begreppet kickbacks finns inte beskrivet i förfrågningsunderlaget.

Det framgår av utvärderingsrapportens punkt 4.3 med rubriken prismodell att Swecos prismodell vid den första utvärderingen ansetts vara "enkel och lättförstålig" samt gjort det "enkelt för kommunerna att bedöma den slutliga kostnaden". Av utvärderingsrapportens punkt 5.3.2, som avser utvärdering av pris efter steg 2, framgår att Kommunerna ansett att de båda kvarvarande anbudsgivarnas (Sweco och Astando) priser är svårbedömda. Vid en jämförelse mellan här refererade båda avsnitt i utvärderingsrapporten förefaller Södertörns kommuners bedömning av Swecos och Astandos priser och prismodeller under upphandlingsförfarandets olika steg ha varit både inkonsekventa som svåra att förstå.

Det är oklart om tilldelningskriteriet samarbete och affärsmodell som anges i utvärderingsrapportens punkt 4.4 avser samma sak som tilldelningskriteriet affärsmodell som anges i förfrågningsunderlaget.

Enligt förfrågningsunderlagets punkt 9.1.3 ska utvärderingen ske utifrån kravgränser. För att uppfylla LOU:s krav på transparens borde kravgränserna preciserats. Vidare borde utvärderingen ha tydliggjorts på vilka sätt

kravgränser inte uppnåtts. Endast vad avser utvärderingen av punkten 4.1 lösningsförslag finns en ansats till detta.

Kommunerna har i yttrande anfört att de inte bedömt att Metrias lösningsförslag skulle vara sämre än de andra anbudsgivarnas. Detta får anses som anmärkningsvärt med hänsyn till vad som anförts angående Metrias lösningsförslag i utvärderingsrapportens punkt 4.1 och 4.5. Detta visar också på att Kommunerna sammanblandat tilldelningskriterierna lösningsförslag och överensstämmelse med kommunernas vision och drivkrafter under upphandlingen och utvärderingen.

Sammanfattning

Tilldelningskriterierna har varit vagt beskrivna och har angetts på olika sätt i förfrågningsunderlaget och utvärderingsrapporten. Dessutom har tilldelningskriterierna inte viktats eller rangordnats. Vidare framgår det inte att det finns en koppling mellan de angivna tilldelningskriterierna och den bedömning som gjorts i utvärderingsprotokollet. Kommunerna har i princip haft fri prövningsrätt vid valet av leverantör. Upphandlingen har skett i strid med LOU och de gemenskapsrättsliga principer som anges i 1 kap. 9 § LOU vilket har medfört att Metria har lidit skada.

Kommunerna anför bl.a. följande till stöd för sin talan.

Krav har inte förändrats på ett sätt som är oförenligt med LOU

Av förfrågningsunderlagets punkt 1.2 och 9.1.3 framgår att beställaren under förhandlingsfasen kommer att tillhandahålla en kravspecifikation. Metria har liksom övriga anbudsgivare tagit del av samtliga underlag och har efter genomförda förhandlingar gått igenom och signerat minnesanteckningarna.

En förutsättning för att det förhandlade förfarandet ska bli effektivt är att inte förfrågningsunderlaget förutsätter att fullständiga anbud kan lämnas och som sedan enbart skulle godkännas vid en förhandling. En av anledningarna till att undantaget finns i lagstiftningen är att det inte alltid är möjligt att lämna ett anbud utan att kontraktsföremålet mejslats ut i en förhandling. Kommunerna har därför valt just detta förfarande eftersom kontraktsföremålet inte enbart är en IT-lösning.

Kommunerna har inte under upphandlingen förändrat krav eller tilldelningskriterier. Några krav som visat sig vara otydligt formulerade och därmed svåra att uppfylla har förändrats eller förtydligats på så sätt att samtliga anbudsgivare klarat kraven. Detta har gjorts mot bakgrund av att upprätthålla konkurrens under upphandlingen. Vidare kan påpekas att Metria också i förhandlingarna accepterat förändringar av krav eller kravnivåer. Likabehandlingsprincipen har upprätthållits genom hela processen. Förhandlingarna har utgått från de anbud som lämnats vilket har inneburit att anbudsgivarna fått samma möjligheter att tillsammans med Kommunerna utveckla sitt förslag till lösning. När lösningsförslaget som anbudsgivarna presenterat förändrats har detta naturligtvis också påverkat såväl affärsmodell som pris. Under förhandlingarna har därför sådana förändringar delgetts samtliga anbudsgivare för att upprätthålla likabehandlingsprincipen.

Krav avseende s.k. DNRK-garanti

Funktionen handlar om att leverera lagakraftvunnen information från Kommunerna till Lantmäteriet genom ett standardiserat gränssnitt. Inte som Bolaget påstår att hantera icke lagakraftvunnen information från Lantmäteriet. I de Kommuner med kommunala Lantmäterimyndigheter

finns inte behovet att föra in icke lagakraftvunnen information från Lantmäteriet i den kommunala geodatabasen.

Kommunerna godtog inte Metrias ursprungliga lösning till funktionen. Under förhandlingarna presenterade Metria en alternativ lösning som involverade Lantmäteriet vilken Kommunerna ansåg uppfyllde funktionskraven. Lantmäteriet fanns dock inte med som underleverantör i anbudet varför Kommunerna ville ha en garanti för att den efterfrågade funktionen skulle utvecklas.

Vad gäller kravet om garanti så har det inte funnits anledning att ställa detta krav på andra anbudsgivare än Metria eftersom de övriga anbudsgivarna har föreslagit en lösning som redan finns i drift och som inte kräver utvecklingsinsatser av Lantmäteriet. Metrias lösningsförslag bygger på att Lantmäteriet som tredje part måste utveckla delar av deras lösning.

Förfrågningsunderlaget och utvärderingen står inte i strid med LOU

Angivande av tilldelningskriterier och rangordning

Metria anger i sin inlaga att tilldelningskriterier inte viktats eller rangordnats i enlighet med vad som föreskrivs enligt 12 kap. 1-2. §§ LOU. Metria har vidare angett att endast tre av fyra tilldelningskriterier finns nämnda i förfrågningsunderlagets punkt 9.1.3.

Kommunerna menar att samtliga fyra kriterier finns nämnda i förfrågningsunderlagets punkt 9.1.3. Det anges att en vinnare gallras ut som har den mest funktionella lösningen kopplad till pris, affärsmodell och genomförandet av Kommunernas vision. Kriterierna som angetts i förfrågningsunderlaget är överensstämmelse med Kommunernas vision och drivkrafter, affärsmodell, lösningsförslag samt pris. Att Kommunerna valt att i löpande

text beskriva det förhandlade förfarandet under punkten 9.1.3 i förfrågningsunderlaget har inte inneburit att lösningsförslaget inte värderats. Kriterierna har inte viktats eller rangordnats eftersom det inte varit möjligt i det förhandlade förfarandet.

Utvärdering har skett i enlighet med de tilldelningskriterier som anges i förfrågningsunderlaget.

Kommunerna anser att det borde vara uppenbart för Metria som deltagit i upphandlingen vilka värderingsgrunder som tillmätts betydelse. Förhandlingarna har också genomförts på så sätt att samtliga kriterier utgjort delar av förhandlingen där bolaget och Kommunerna tillsammans gått igenom vad som är relevant för Kommunerna för att nå den bästa lösningen. I samband med dessa förhandlingar har bolaget haft möjlighet att begära förtydliganden eller diskutera kraven. Inte vid något förhandlingstillfälle har detta tagits upp av bolaget.

Metria har haft exakt samma möjligheter som övriga leverantörer att leverera en teknisk lösning som tillfredställer Kommunernas behov som beskrivits i förfrågningsunderlagets punkt 4, 5, 6, 7 samt 8. Förfarandet har inte heller inneburit att Bolaget skulle ha försatts i en ojämlig ställning. Kommunerna har innan upphandlingen förhandsannonserades bedömt att innehåll och villkor i förfrågan står i rätt proportion till upphandlingens art och omfattning.

Tilldelningskriteriet lösningsförslag

Kommunen har inte sammanblandat tilldelningskriterierna. I utvärderingsrapportens punkt 4.1 med rubriken lösningsförslag redovisas kommunernas bedömning av de lösningsförslag och den redovisning av uppfyllande av funktionskrav som Metria presenterat. Metrias lösningsförslag har inte be-

dömts som sämre än de anbudsgivarna som kommunerna valt att slutförhandla med förutom det av Kommunerna anförda att det varit svårt att bygga på Metrias lösning med nya funktioner och hantering av andra leverantörers programvaror. Kommunernas bedömning avseende huruvida anbudet överensstämmer med tilldelningskriterierna framgår av utvärderingsrapportens punkt 4.2 och 4.5.

Affärsmodell, prismodell, priser

Kommunerna medger att det hade varit tydligare om rubriken Pris hade används. Under de genomförda förhandlingarna har dock samtliga leverantörer givits möjlighet att redovisa sin prismodell inklusive en prisindikation. Detta har legat till grund för Kommunernas bedömning i utvärderingsrapportens punkt 4.3. Något nytt tilldelningskriterium har därmed inte använts.

Metria har vidare anført att kriteriet som benämns affärsmodell i förfrågningsunderlaget har redovisats som affärsmodell och samverkan i utvärderingsrapporten. Av den angivna definitionen i förfrågningsunderlaget framgår att samverkan är en viktig del av begreppet affärsmodell. Kommunerna anser dock att det under hela förhandlingsförfarandet varit tydligt för de deltagande leverantörerna att samarbete ingår under begreppet affärsmodell.

Metria har anført att Kommunerna ägnat stor uppmärksamhet åt s.k. kickbacks och att det inte angetts som någon del av ett tilldelningskriterium. Begreppet och förhandling kring kickbacks infördes under förhandlingarna som en led i att utveckla begreppet affärsmodell. Samtliga anbudsgivare har fått samma information om och möjlighet att i förhandlingarna hantera frågan om kickbacks. En sådan lösning påverkar såväl affärsmodell som

pris och har betydelse för pris och den modell för betalning som förhandlats fram under steg två.

Sammanfattning

Kommunerna anser att upphandlingen har genomförts i enlighet med LOU och de gemenskapsrättsliga principerna som anges i 1 kap. 9 § LOU. Metrias ansökan om överprövning ska därför avslås.

DOMSKÄL

Av utvärderingsprotokollet framgår att upphandlingen annonserades den 11 mars 2010. LOU ska därför tillämpas i dess lydelse före den 15 juli 2010.

Metria har anfört att Kommunerna har handlat felaktigt under förhandlingsförfarandet på så sätt att Kommunerna har anpassat och förtydligat angivna krav och genom att Kommunerna ställt krav avseende s.k. NDRK-garanti uteslutande mot Metria.

Enligt 4 kap. 3 § LOU ska en upphandlande myndighet, vid förhandlat förfarande, förhandla med anbudsgivarna om de anbud som de lämnat, för att anpassa anbuden till de krav som myndigheten angett i annonsen om upphandling och i förfrågningsunderlaget samt för att få fram det bästa anbudet enligt 12 kap. 1 §.

Förvaltningsrätten anser att även om Kommunerna har uppgett att vissa krav har förtydligats eller justerats så har det inte framkommit något som tyder på att krav har förändrats på ett sätt som inte godkänts av samtliga anbudsgivare eller som har medfört att förutsättningarna för upphandlingen har förändrats på ett sätt som är oförenligt med LOU.

Metria har vidare anfört att det finns ett flertal brister och oklarheter i förfrågningsunderlaget och utvärderingsprotokollet och att utvärderingen har genomförts på ett sätt som inte är förenligt med LOU. Metria har härvid anfört att tilldelningskriterierna är vagt beskrivna, att de inte har viktats eller rangordnats samt att det i utvärderingen inte har funnits någon tydlig koppling till de tilldelningskriterier som har angivits i förfrågningsunderlaget.

I LOU saknas uttryckliga bestämmelser om hur ett förfrågningsunderlag ska vara utformat och hur en utvärderingsmodell ska konstrueras utöver vad som kommer till uttryck i de allmänt hållna bestämmelserna i 1 kap. 9 § samt 12 kap. 1-2 §§.

En grundläggande princip för offentlig upphandling är kravet på transparens som innebär en skyldighet för den upphandlande myndigheten att lämna klar och tydlig information om upphandlingen och det praktiska tillvägagångssättet vid denna. I RÅ 2002 ref. 50 uttalade Högsta förvaltningsdomstolen att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Enligt Högsta förvaltningsdomstolen får dock även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Av 12 kap. 1 § LOU framgår att myndigheten, vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet. Av 12 kap. 2 § LOU

framgår att en upphandlande myndighet ska ange hur kriterierna kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Vidare framgår att kriterierna ska anges i fallande prioritetsordning om den upphandlande myndigheten anser att det inte är möjligt att ange viktningen av kriterierna.

I doktrin har angetts att den omständigheten att det är svårt att fastställa ett totalpris vid särskilt komplicerade upphandlingar kan göra det möjligt för en upphandlande myndighet att avstå från viktning, jfr Falk, Lag om offentlig upphandling – en kommentar, u 1, s. 349.

I förevarande fall har kriterierna dock varken viktats eller angetts i fallande prioritetsordning. Kommunerna har anfört att kriterierna har haft samma inbördes ordning och att anledningen till att de inte har viktats är att detta inte ansetts möjligt att göra i det förhandlande förfarandet.

Förvaltningsrätten konstaterar att bestämmelsen i 12 kap. 2 § LOU är utformad på ett sådant sätt att kriterier, även vid användandet av förhandlat förfarande, ska viktas eller anges i fallande prioritetsordning. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att den omständigheten att Kommunerna varken viktat eller rangordnat tilldelningskriterierna har medfört att utvärderingsmodellen får anses vara utformad på ett sätt att den inte kan antas leda till ett rättvisande resultat.

Utvärderingsmodellens utformning i kombination med att det saknas en tydlig koppling mellan de tilldelningskriterier som angetts och beskrivits i förfrågningsunderlaget och den bedömning som gjorts i utvärderingsprotokollet har medfört att upphandlingen får anses ha genomförts i strid med LOU och de gemenskapsrättsliga principer som står bakom LOU. Detta har medfört att Metria i vart fall kan komma att lida skada. Mot bakgrund

härav, och eftersom det inte föreligger förutsättningar för rättelse, ska upphandlingen göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Ulrika Melin

Rådman

Föredragande har varit Stina Wesslau

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU

